

Методика візуалізації стандартів в частині додрукарської підготовки видань

Сисоєва Ю. А., Печегіна А. Є.

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

Сьогодні в Україні діє 49 нормативних документів зі стандартизації в галузі видавничої справи [1]. До них відносяться ДСТУ (державні стандарти України), ДСТУ ГОСТ (міждержавні стандарти), КД (керівні документи) та СОУ (стандарти організації України). Ці документи містять багато тексту, який досить важко засвоюється, бо сучасна людина, особливо молода, завдяки появі і розвитку цифрових медіа, швидко звикла до візуального сприйняття інформації. Тому спроба візуалізувати нормативні документи для полегшення сприйняття їх положень студентами напрямку підготовки «Видавничо-поліграфічна справа» є дуже актуальною.

Для досягнення цієї мети пропонується методика візуалізації видавничих стандартів, яка заснована на еталонній моделі процесу візуалізації [2] та складається з трьох основних етапів.

Етап «Перетворення сирих даних у таблиці даних».

Даний етап включає два кроки. Перший – формування переліку ключових термінів. Він може відбуватися двома шляхами – з використанням підходящого ДСТУ, в назві якого є слова «терміни та визначення», або з використанням інформації розділів «Терміни та визначення понять» інших стандартів. У якості джерела ключових термінів, присвячених додрукарській підготовці видань, доречно використати ДСТУ 3018–95 «Видання. Поліграфічне виконання. Терміни та визначення».

Другий крок полягає у формуванні таблиць даних. Його результатом є таблиці, які складаються з наступних стовпців: ключовий термін, визначення терміну та фрагменти стандарту, що візуалізується (наприклад, СОУ 18.1-02477019-11:2014 «Поліграфія. Видання для дітей. Загальні технічні вимоги»), у яких міститься ключовий термін. Визначення ключових термінів, котрі відносяться до додрукарської підготовки видань, знаходяться безпосередньо у ДСТУ 3018–95, а задля відокремлення фрагментів стандарту, які містять ключовий термін, має бути розроблений відповідний алгоритм.

Етап «Розробка візуальних структур».

Він також складається з двох кроків. Перший полягає у візуальному відображенні ключових термінів у вигляді піктограм. Набір піктограм доречно формувати на основі аналізу піктограм, поширених у найпопулярніших настільних видавничих системах та текстових процесорах, таких як Adobe InDesign, Adobe PageMaker, QuarkXPress та Microsoft Word.

Другий крок – візуальне відображення ключових термінів у вигляді зображень. Набір зображень має бути сформованим розробниками засобу візуалізації самостійно. На кожному зображенні наглядне відображення ключового терміну доцільно виділяти кольором.

Етап «Представлення візуальної форми».

Даний етап складається з трьох кроків. Перший полягає у розробці загальної концепції представлення. Наприклад, засіб візуалізації може бути реалізованим у вигляді мультимедійного додатку.

Другий крок – розробка складових елементів представлення. У якості складових можуть виступати чотири вікна додатка. Перше вікно знайомить користувача з додатком. У другому вікні користувач повинен мати змогу ввести текст стандарту, що візуалізується. У третьому – вибрати ключовий термін, який його цікавить. Результати мають відображатися у четвертому вікні (рис. 1): ключовий термін, визначення терміну, візуальна структура у вигляді зображення та кнопка з візуальною структурою у вигляді піктограми, при натисненні на яку з’являтимуться фрагменти стандарту, котрі містять ключовий термін.

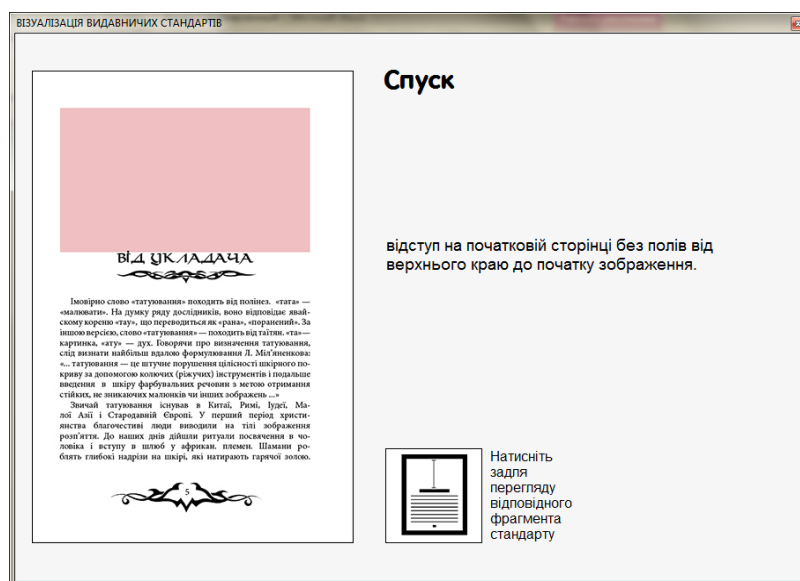

Рис. 1. Результати візуалізації

Третій крок полягає в реалізації навігаційної взаємодії елементів представлення – безпосередньому написанні коду для кожного вікна та кожного його елементу.

Застосовування наведеної методики має допомогти тим, хто ще не знайомий з видавничими стандартами, спростити процес охоплення великого обсягу інформації, а тим, хто вже встиг познайомитися, – скоротити витрати на пошук необхідної інформації та закріпити її у зоровій пам’яті.

1. Перелік чинних нормативних документів зі стандартизації в галузі видавничої справи [Електронний ресурс] / Кн. Палата України. — Режим доступу: http://www.ukrbook.net/pravovi_normat_doc.htm#normatyvni. — Назва з екрана.

2. Пескова О. Введение в визуализацию информации [Электронный ресурс] / О. Пескова. — Режим доступа: <http://peskova.ru/InfoVis.aspx>. — Загл. с экрана.